

Czwartek, 14 listopada 2019 r.

P9_TA(2019)0056

Genetycznie zmodyfikowana kukurydza MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 oraz jej subkombinacje MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 oraz subkombinacje MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (D062828/04 – 2019/2859(RSP))

(2021/C 208/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 oraz subkombinacje MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (D062828/04,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie zmodyfikowanej genetycznie żywności i paszy⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 3 i art. 19 ust. 3,
- uwzględniając głosowanie Stałego Komitetu ds. Łącucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, które odbyło się w dniu 12 lipca 2019 r. i w wyniku którego nie wydano opinii, oraz głosowanie komitetu odwoławczego z dnia 16 września 2019 r., w wyniku którego również nie wydano opinii,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z dnia 28 listopada 2018 r. opublikowaną w dniu 16 stycznia 2019 r.⁽³⁾,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje zawierające sprzeciw wobec zatwierdzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO)⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Opinia naukowa w sprawie oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i jej subkombinacji, niezależnie od ich pochodzenia, z przeznaczeniem na żywność i paszę oraz na jej przywóz i przetwarzanie na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-NL-2013-112), Dziennik EFSA, 2019; 17(1):5522, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5522>

⁽⁴⁾ W trakcie ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął 36 rezolucji zawierających sprzeciw wobec zatwierdzania GMO. Ponadto w trakcie dziewiątej kadencji Parlament przyjął następujące rezolucje:

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0028).

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0029).

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2019)0030).

Czwartek, 14 listopada 2019 r.

- uwzględniając art. 112 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- A. mając na uwadze, że w dniu 11 stycznia 2013 r. przedsiębiorstwo Dow AgroSciences Europe (zwane dalej „wnioskodawcą”) zwróciło się w imieniu Dow AgroSciences LLC, zgodnie z art. 5 i 17 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, z wnioskiem o wprowadzenie do obrotu żywności, składników żywności i paszy zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 (zwaną dalej „kukurydzą poddaną złożonej modyfikacji genetycznej”) i jej subkombinacje, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych; mając na uwadze, że wniosek ten odnosił się również do wprowadzenia do obrotu produktów zawierających lub mających w swoim składzie kukurydzę poddaną złożonej modyfikacji genetycznej do zastosowań innych niż żywność i pasza, z wyjątkiem uprawy;
- B. mając na uwadze, że siedem subkombinacji kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej zostało już zatwierdzonych lub jest w trakcie zatwierdzania w ramach odrębnego wniosku; mając na uwadze, że pozostałe trzy subkombinacje (MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS 40278-9) są objęte projektem decyzji wykonawczej Komisji;
- C. mając na uwadze, że kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej pochodzi ze skrzyżowania czterech modyfikacji genetycznych kukurydzy i zapewnia tolerancję na herbicydy zawierające glufosynat, glifosat, chizalofof i 2,4-D, a także wytwarza trzy białka owadobójcze (białka „Bt” lub „Cry”): Cry1A.105, Cry2Ab2 i Cry1F, które są toksyczne dla niektórych larw łuskoskrzydłych⁽⁵⁾;
- D. mając na uwadze, że w dniu 28 listopada 2018 r. EFSA przyjął pozytywną opinię, którą opublikowano dnia 16 stycznia 2019 r.⁽⁶⁾;
- E. mając na uwadze, że rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 stanowi, iż genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie mogą wywierać szkodliwych skutków na zdrowie ludzi i zwierząt ani na środowisko naturalne, oraz wymaga, by przy sporządzaniu decyzji Komisja brała pod uwagę wszelkie istotne przepisy prawa unijnego oraz inne uzasadnione czynniki istotne dla przedmiotowej sprawy;
- F. mając na uwadze, że wnioskodawca nie przedstawił EFSA żadnych danych dotyczących trzech subkombinacji objętych zakresem projektu decyzji wykonawczej Komisji⁽⁷⁾;

Uwagi państw członkowskich i niezależna analiza

- G. mając na uwadze, że podczas trzymiesięcznego okresu konsultacji państwa członkowskie zgłosiły EFSA wiele krytycznych uwag⁽⁸⁾; mając na uwadze, że te krytyczne uwagi zawierają stwierdzenie, iż dane dostarczone przez wnioskodawcę są niewystarczające do zapewnienia prawidłowej oceny ryzyka, że ocena ryzyka przeprowadzona przez EFSA nie jest wystarczająca w obecnej formie, ponieważ nie uwzględnia właściwej oceny ogólnego bezpieczeństwa i potencjalnej toksyczności kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej dla ludzi, zwierząt i środowiska, że EFSA nie uwzględnił ostatnich badań nad potencjalną toksycznością toksyn Bt oraz że niemożliwe jest wyciągnięcie wniosków dotyczących zagrożeń dla zdrowia związanych z kukurydzą poddaną złożonej modyfikacji genetycznej bez przeprowadzenia badań nad chronicznym przyjmowaniem w celu właściwej oceny toksycznego oddziaływania na narządy i rozrodczość oraz reakcji układu odpornościowego, które to badania uwzględniają realistyczne poziomy pozostałości herbicydów uzupełniających oraz potencjalne efekty działania skojarzonego i skumulowanych skutków;
- H. mając na uwadze, że w niezależnej analizie⁽⁹⁾ stwierdzono ponadto, iż ocena ryzyka przeprowadzona przez EFSA jest nie do przyjęcia w obecnej formie, ponieważ nie uwzględnia właściwej oceny ogólnego bezpieczeństwa i potencjalnej toksyczności kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej;

⁽⁵⁾ Opinia EFSA, s. 10, tabela 4. Łuskoskrzydłe to rząd owadów obejmujący motyle dzienne oraz ćmy.

⁽⁶⁾ Opinia naukowa w sprawie oceny genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i jej subkombinacji, niezależnie od ich pochodzenia, z przeznaczeniem na żywność i paszę oraz na jej przywóz i przetwarzanie na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-NL-2013-112), Dziennik EFSA, 2019; 17(1):5522, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5522>

⁽⁷⁾ Opinia EFSA, s. 20.

⁽⁸⁾ Uwagi państw członkowskich na temat kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej można znaleźć w rejestrze pytań EFSA: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?4>

⁽⁹⁾ https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Comment_MON%2089034%20x%201507%20x%20NK603%20x%20DAS40278-9.pdf

Czwartek, 14 listopada 2019 r.

- I. mając na uwadze, że w tej niezależnej analizie stwierdzono, iż EFSA powinien był przyjąć wyniki analizy porównawczej jako punkt wyjścia do bardziej szczegółowych badań, ponieważ analiza ujawniła wiele istotnych różnic między kukurydzą poddaną złożonej modyfikacji genetycznej a jej tradycyjnym odpowiednikiem, zwłaszcza gdy kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej była opryskiwana herbicydami uzupełniającymi;
- J. mając na uwadze, że z niezależnej analizy wynika ponadto, iż w świetle tych istotnych różnic EFSA powinien był zażądać przeprowadzenia badań nad chronicznym przyjmowaniem lub badań wielopokoleniowych, aby móc właściwie ocenić toksyczne oddziaływanie na narządy i rozrodczość oraz reakcje układu odpornościowego, przy jednoczesnym uwzględnieniu wysokiej ilości toksyn Bt i realistycznych poziomów pozostałości herbicydów uzupełniających oraz potencjalnych efektów działania skojarzonego i skumulowanych skutków;

Brak oceny pozostałości herbicydów, metabolitów i oddziaływania różnych substancji występujących w połączeniu ze sobą

- K. mając na uwadze, że w wielu badaniach wykazano, iż uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych odpornych na herbicydy prowadzi do większego zużycia herbicydów uzupełniających, w dużej mierze z powodu pojawienia się chwastów tolerujących herbicydy⁽¹⁰⁾; mając na uwadze, że w konsekwencji należy się spodziewać, iż kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej będzie narażona na wyższe i powtarzające się dawki glufosynatu, glifosatu, chizalofopu i 2,4-D, wskutek czego w zbiorach może znaleźć się więcej pozostałości;
- L. mając na uwadze utrzymujące się wątpliwości co do rakotwórczości glifosatu; mając na uwadze, że EFSA stwierdził w listopadzie 2015 r., iż jest mało prawdopodobne, aby glifosat był rakotwórczy, a Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) stwierdziła w marcu 2017 r., że nie ma podstaw do takiej klasyfikacji; mając na uwadze, że z kolei w 2015 r. Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem (IARC) – wyspecjalizowana agencja Światowej Organizacji Zdrowia zajmująca się badaniami nad rakiem – sklasyfikowała glifosat jako substancję prawdopodobnie rakotwórczą dla ludzi;
- M. mając na uwadze, że według EFSA brakuje danych toksykologicznych umożliwiających przeprowadzenie oceny ryzyka dla konsumentów w odniesieniu do szeregu produktów rozpadu glifosatu istotnych w przypadku upraw zmodyfikowanych genetycznie tolerujących glifosat⁽¹¹⁾;
- N. mając na uwadze, że glufosynat jest sklasyfikowany jako działający szkodliwie na rozrodczość (1B), a zatem podlega kryteriom wykluczającym ustanowionym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009⁽¹²⁾; mając na uwadze, że zezwolenie na stosowanie glufosynatu w Unii wygasło 31 lipca 2018 r.⁽¹³⁾;
- O. mając na uwadze, że niedawny artykuł jednego z ekspertów, który zajmuje się rozwojem zmodyfikowanych genetycznie roślin, stawia pod znakiem zapytania bezpieczeństwo upraw zmodyfikowanych genetycznie tolerujących 2,4-D ze względu na cytotoksyczne produkty jego rozpadu⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁰⁾ Zob. na przykład Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact”, *Environmental Management*, styczeń 2016 r., 57(1): s. 31-48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> i Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years”, *Environmental Sciences Europe*; 28 września 2012 r., tom 24(1), <https://enueurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

⁽¹¹⁾ Wnioski EFSA z wzajemnej weryfikacji oceny ryzyka stwarzanego przez pestycydy, dotyczącej substancji czynnej glifosatu, *Dziennik EFSA* 2015; 13(11):4302, s. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

⁽¹⁴⁾ Lurquin, P.F., „Production of a toxic metabolite in 2, 4-D-resistant GM crop plants”, *3 Biotech* (2016), 6(1): 1-4, <https://link.springer.com/article/10.1007/s13205-016-0387-9#CR25>

Czwartek, 14 listopada 2019 r.

- P. mając na uwadze, że ocenę pozostałości herbicydów i produktów ich rozpadu na roślinach zmodyfikowanych genetycznie uznaje się za niewchodzącą w zakres kompetencji panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie, w związku z czym nie dokonuje się jej w ramach procedury zatwierdzania GMO; mając na uwadze, że w roślinach zmodyfikowanych genetycznie sposób, w jaki herbicydy uzupełniają się rozkładane przez daną roślinę zmodyfikowaną genetycznie, oraz skład, a tym samym toksyczność produktów rozpadu (metabolitów), mogą wynikać z samej modyfikacji genetycznej⁽¹⁵⁾;
- Q. mając na uwadze, że ze względu na szczególne praktyki rolnicze w uprawie zmodyfikowanych genetycznie roślin tolerujących herbicydy istnieją również szczególne wzorce stosowania herbicydów, a tym samym narażenia roślin, jak również pojawiają się efekty działania skojarzonego między różnymi pozostałościami herbicydów i ich metabolitami, które wymagają szczególnej uwagi; mając na uwadze, że nie zostały one wzięte pod uwagę przez EFSA;
- R. mając na uwadze, że nie można zatem stwierdzić, iż spożywanie kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej lub jej subkombinacji jest bezpieczne dla zdrowia ludzi i zwierząt;

Brak najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości i odnośnych kontroli

- S. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁶⁾, którego celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, należy określić specyficzne najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości dla żywności i pasz produkowanych w państwach trzecich, jeżeli skutkiem stosowania pestycydów są poziomy pozostałości inne niż te wynikające z praktyk rolniczych stosowanych w Unii; mając na uwadze, że ma to istotnie miejsce w przypadku importowanych upraw roślin genetycznie zmodyfikowanych tolerujących herbicydy z powodu zwiększonej ilości stosowanych herbicydów w porównaniu z uprawami niezmodyfikowanymi genetycznie;
- T. mając jednak na uwadze, że zgodnie z przeprowadzonym przez EFSA w 2018 r. przeglądem istniejących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości dla glifosatu dostępne dane były niewystarczające do określenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości i wartości oceny ryzyka dla glifosatu w odniesieniu do kukurydzy zmodyfikowanej genetycznie modyfikacją EPSPS⁽¹⁷⁾; mając na uwadze, że kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej posiada modyfikację EPSPS⁽¹⁸⁾;
- U. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 396/2005 należy starannie kontrolować i monitorować pozostałości substancji czynnych, które nie są dopuszczone do stosowania w Unii, takich jak glufosynat, w roślinach przywożonych z przeznaczeniem na żywność i paszę⁽¹⁹⁾;
- V. mając na uwadze, że w ramach ostatniego wieloletniego skoordynowanego unijnego programu kontroli (na lata 2020, 2021 i 2022) państwa członkowskie nie mają obowiązku pomiaru zawartości glufosynatu (ani żadnego innego herbicydu) w kukurydzy (genetycznie zmodyfikowanej lub innej)⁽²⁰⁾; mając na uwadze, że nie można wykluczyć, iż kukurydza poddana złożonej modyfikacji genetycznej, jej subkombinacje lub produkty z niej otrzymane na potrzeby żywności i pasz przekroczą najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości, które należy wprowadzić i monitorować w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów;

⁽¹⁵⁾ Jest tak w przypadku glifosatu, co stwierdzono w opublikowanym przez EFSA przeglądzie obowiązujących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005, Dziennik EFSA 2018; 16(5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1). Zob. motyw 26.

⁽¹⁷⁾ „Reasoned Opinion on the review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005” (Uzasadniona opinia dotycząca przeglądu dotychczasowych najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005). Dziennik EFSA 2018; 16(5):5263, s. 4. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>

⁽¹⁸⁾ Opinia EFSA, s. 10, tabela 4.

⁽¹⁹⁾ Zob. motyw 8 rozporządzenia (WE) nr 396/2005.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/533 z dnia 28 marca 2019 r. dotyczące wieloletniego skoordynowanego unijnego programu kontroli na lata 2020, 2021 i 2022, mającego na celu zapewnienie zgodności z najwyższymi dopuszczalnymi poziomami pozostałości pestycydów w żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na jej powierzchni, a także mającego na celu ocenę narażenia konsumenta na te pozostałości (Dz.U. L 88 z 29.3.2019, s. 28).

Czwartek, 14 listopada 2019 r.

Białka Bt

- W. mając na uwadze, że w wielu badaniach zaobserwowano skutki uboczne, które mogą wpływać na układ odpornościowy w wyniku ekspozycji na białka Bt, a niektóre białka Bt mogą wykazywać właściwości adiuwantów⁽²¹⁾, tj. mogą nasilać alergenicność innych białek, z którymi wchodzi w styczność;
- X. mając na uwadze, że w opinii mniejszości przyjętej przez jednego z członków panelu EFSA ds. GMO w ramach procesu oceny innej kukurydzy poddanej złożonej modyfikacji genetycznej i jej subkombinacji stwierdzono, że chociaż nie zidentyfikowano niezamierzonych skutków dla układu odpornościowego w żadnym zastosowaniu, w którym występuje ekspresja białek Bt, „nie można ich było zaobserwować w badaniach toksykologicznych obecnie zalecanych i przeprowadzanych w EFSA na potrzeby oceny bezpieczeństwa genetycznie zmodyfikowanych roślin, ponieważ badania te nie obejmują odpowiednich do tego testów”⁽²²⁾;
- Y. mając na uwadze, że – jak wykazało jedno z niedawnych badań – szybki wzrost wykorzystania neonicotynoidów do obróbki nasion w Stanach Zjednoczonych zbiega się z częstszym sadzeniem genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy Bt⁽²³⁾; mając na uwadze, że Unia zakazała stosowania na zewnątrz trzech neonicotynoidów, w tym do zaprawiania nasion, ze względu na ich wpływ na pszczoły i inne owady zapylające⁽²⁴⁾;
- Z. mając na uwadze, że ocenę ewentualnych interakcji między pozostałościami herbicydów i ich metabolitów z białkami Bt uznaje się za niewchodzącą w zakres kompetencji panelu EFSA ds. GMO, w związku z czym nie dokonuje się jej w ramach oceny ryzyka;

Niedemokratyczny proces decyzyjny

- AA. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania w dniu 12 lipca 2019 r., co oznacza, że kwalifikowana większość państw członkowskich nie poparła wydania zezwolenia; mając na uwadze, że w wyniku głosowania w dniu 16 września 2019 r. komitet odwoławczy również nie wydał opinii;
- AB. mając na uwadze, że Komisja uznaje, że problemem jest to, iż decyzje dotyczące wydawania zezwoleń w odniesieniu do GMO są nadal przyjmowane przez Komisję bez kwalifikowanej większości państw członkowskich opowiadającej się za taką decyzją, co stanowi bardzo ważny wyjątek w odniesieniu do wszystkich zezwoleń na produkty, lecz stało się normą w procesie podejmowania decyzji dotyczących genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy⁽²⁵⁾; mając na uwadze, że praktyka ta została kilkakrotnie uznana za niedemokratyczną przez przewodniczącego Komisji⁽²⁶⁾;
- AC. mając na uwadze, że w trakcie ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął łącznie 36 rezolucji, w których sprzeciwił się wprowadzaniu do obrotu organizmów zmodyfikowanych genetycznie z przeznaczeniem na żywność i paszę (33 rezolucje) oraz uprawie organizmów zmodyfikowanych genetycznie w Unii (trzy rezolucje); mając na uwadze, że większość kwalifikowana państw członkowskich nie opowiedziała się za zatwierdzeniem żadnego z tych organizmów zmodyfikowanych genetycznie; mając na uwadze, że Komisja nadal wydaje zezwolenia na organizmy zmodyfikowane genetycznie mimo stwierdzenia przez nią samą niedemokratyczności tego procesu, a także mimo braku poparcia ze strony państw członkowskich i zastrzeżeń Parlamentu;

⁽²¹⁾ W celu uzyskania oglądu sytuacji zob. Rubio Infante, N. & Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals”, Journal of Applied Toxicology, maj 2016 r., 36(5): s. 630-648. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>

⁽²²⁾ Wniosek EFSA-GMO-DE-2010-86 (kukurydza Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 i trzy subkombinacje niezależnie od ich pochodzenia) – opinia mniejszości, Wal, J.M., członek panelu EFSA ds. GMO, Dziennik EFSA 2018; 16(7):5309, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309>, s. 34.

⁽²³⁾ „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops”, Environmental Science & Technology, 2015, 49, 8, 5088–5097, data publikacji (w internecie): 20 marca 2015 r., <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

⁽²⁴⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

⁽²⁵⁾ Zob. na przykład uzasadnienie wniosku ustawodawczego Komisji przedłożonego dnia 22 kwietnia 2015 r., zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 w odniesieniu do umożliwienia państwom członkowskim ograniczenia lub zakazu stosowania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy na swoim terytorium, oraz uzasadnienie wniosku ustawodawczego Komisji przedłożonego dnia 14 lutego 2017 r. i zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011.

⁽²⁶⁾ Zob. np. przemówienie inauguracyjne wygłoszone na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego, włączone do wytycznych politycznych dla kolejnej Komisji Europejskiej (Strasburg, dnia 15 lipca 2014 r.), lub orędzie o stanie Unii z 2016 r. (Strasburg, dnia 14 września 2016 r.).

Czwartek, 14 listopada 2019 r.

AD. mając na uwadze, że możliwość niezatwierdzania przez Komisję GMO nie wymaga żadnej zmiany prawnej, jeżeli w Komitecie Odwoławczym nie ma większości kwalifikowanej państw członkowskich opowiadających się za zatwierdzeniem⁽²⁷⁾;

1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi przez Parlament Europejski i Radę w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002⁽²⁸⁾ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumentów w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;
4. ponownie podkreśla, że Parlament zobowiązał się do przyspieszenia prac nad wnioskiem Komisji w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 182/2011; apeluje do Rady, aby w trybie pilnym kontynuowała prace nad wspomnianym wnioskiem Komisji;
5. wzywa Komisję, aby w międzyczasie zaprzestała wydawania zezwoleń na organizmy zmodyfikowane genetycznie, jeżeli państwa członkowskie nie wydadzą opinii w Komitecie Odwoławczym, zarówno w odniesieniu do upraw, jak i do zastosowań w żywności i paszach, zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 182/2011;
6. wzywa Komisję, aby nie zezwalała na uprawy zmodyfikowane genetycznie tolerujące herbicydy, dopóki nie zostaną szczegółowo zbadane, w poszczególnych przypadkach, zagrożenia dla zdrowia związane z ich pozostałościami, co wymaga pełnej oceny pozostałości po opryskiwaniu upraw zmodyfikowanych genetycznie herbicydami uzupełniającymi, z uwzględnieniem ich metabolitów i wszelkich efektów skojarzonych;
7. wzywa Komisję, aby w pełni uwzględniała ocenę ryzyka stosowania herbicydów uzupełniających i ryzyka ich pozostałości w ocenie ryzyka zmodyfikowanych genetycznie roślin tolerujących herbicydy, niezależnie od tego, czy dana roślina zmodyfikowana genetycznie jest przeznaczona do uprawy w Unii, czy też ma być importowana do Unii z przeznaczeniem na żywność i paszę;
8. apeluje do Komisji, by nie zezwalała na przywóz, z przeznaczeniem na żywność lub paszę, jakichkolwiek genetycznie zmodyfikowanych roślin tolerujących substancję czynną o działaniu herbicydalnym niedopuszczoną do stosowania w Unii;
9. apeluje do Komisji, by nie zatwierdzała żadnych subkombinacji złożonych modyfikacji genetycznych, jeżeli nie zostały one poddane gruntownej ocenie EFSA na podstawie pełnych danych przedstawionych przez wnioskodawcę;
10. w szczególności uważa, że zatwierdzanie odmian, dla których nie dostarczono żadnych danych dotyczących bezpieczeństwa i które nie zostały jeszcze nawet sprawdzone ani wytworzone, jest sprzeczne z zasadami ogólnego prawa żywnościowego ustanowionymi w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002;
11. wzywa EFSA do dalszego rozwoju i systematycznego stosowania metod umożliwiających identyfikację niezamierzonych skutków złożonych modyfikacji genetycznych, takich jak właściwości adiuwantów w przypadku toksyn Bt;
12. wzywa Komisję, aby traktowała zobowiązania Unii wynikające z porozumień międzynarodowych, takich jak porozumienie klimatyczne z Paryża, Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej i cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, jako „istotne przepisy prawa Unii” lub „istotne czynniki” na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 oraz aby nadała im należną wagę, a także informowała o tym, w jaki sposób zostały one uwzględnione w procesie decyzyjnym;
13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

⁽²⁷⁾ Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 (art. 6 ust. 3) Komisja „może”, a nie „musi” udzielić zezwolenia, jeżeli w Komitecie Odwoławczym nie ma większości kwalifikowanej państw członkowskich opowiadającej się za zatwierdzeniem.

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).